

Departamento de Lingua Galega e Literatura
GUÍA DIDÁCTICA de 1º de bacharelato da materia: LINGUA GALEGA E
LITERATURA I
CURSO 2018-2019

Materiais didácticos:

Libro de texto: Lingua e Literatura I, ed. Edebé, Rodeira, 2015

Materiais de elaboración propia na aula virtual:

Temas de sociolingüística.

Temas de literatura.

Escolmas literarias

Exercicios de ampliación e de reforzo.

Etc.

Páxinas web recomendadas:

www.sermosgaliza.com

www.aprofa.blogspot.com.es

www.ogalego.eu/

www.bvg.udc.es

<https://academia.gal/diccionario>

Nas ensinanzas a distancia semipresencial a aprendizaxe enténdese coma un proceso activo no que, o/a alumno/a ten que, orientado/a e guiado pola profesora-titora a través de 1 titoría presencial de 45m. e mínimo 2 titorías de orientación que se desenvolven no despacho, neste caso de xefatura de estudos, acadar os contidos mínimos marcados. Isto implica aprender a organizar os tempos de estudo, e a comunicarte e expresarte a través da realización das actividades propostas na aula ou a través da aula virtual, que che van axudar a construír o teu propio coñecemento e valorar a través dos criterios de avaliación que se propoñen en cada unha das U.D, e en qué medida vas conseguindo os obxectivos da materia. Diciamos que tiñamos 1 titoría (consultar os horarios) lectiva á que se ten obriga de asistir de forma regular para facilitar o proceso de ensinanza. As titorías de orientación:

LUNS:

16:45-17:30

VENRES:

10:45-11:30

11:30:12:15

Xefatura de estudos

A materia de lingua e literatura galega está orientada tanto á aprendizaxe instrumental do idioma co fin de desenvolver un uso correcto da lingua, como á comprensión da realidade lingüística de Galiza, co fin de acadar unha actitude de aprecio, sensibilidade e aceptación social da mesma.

A aprendizaxe da lingua e a literatura será a suma dos seguintes elementos: dominio das destrezas instrumentais (escoitar, falar, ler e escribir) e dos coñecementos teóricos, do coñecemento da evolución e situación actual da lingua e o estudo da literatura galega nas súas diferentes etapas.

A materia de Lingua Galega e Literatura preséntase estruturada en cinco bloques:

O bloque 1: "Comunicación oral. escoitar e falar" atende ao uso oral da lingua, e este é obxecto de observación e de análise para recoñecer as normas que rexen o intercambio comunicativo, para observar as estratexias que usan os/as falantes para se comunicar satisfactoriamente, así como as que empregan para comprender ou para producir mensaxes orais.

O bloque 2: "Comunicación escrita. Ler e escribir" ocúpase da comprensión e a produción escrita. O alumnado debe ser quen de entender textos de diferente complexidade e xénero, e extraer as ideas explícitas e implícitas no texto co fin de elaborar o seu propio pensamento crítico e creativo. Comprender un texto implica pór en marcha unha serie de estratexias de lectura que deben practicarse na aula e proxectarse a todas as esferas da vida e a calquera tipo de lectura: ler para obter información, para aprender a propia lingua e popracer. Igualmente, a produción escrita significará procurar para cada situación o tipo de texto, adecuando, planificando e redactando, atendendo a aspectos diversos, e revisando a escrita final.

O bloque 3, "Funcionamento da lingua" integra contidos relacionados co código e a súa organización, e responde á necesidade de reflexión sobre a propia lingua, coa finalidade de servir de base para o seu uso correcto, afastándose da pretensión de utilizar os coñecementos lingüísticos como fin en si mesmo.

O bloque 4, "Lingua e sociedade" céntrase na necesidade coñecer, explicar e valorar o plurilingüismo como unha situación habitual e enriquecedora para todos os individuos. Do mesmo xeito, incídese na identificación e superación dos prexuízos e na pertinencia de recoñecer e empregar termos sociolingüísticos precisos.

O bloque 5, "Educación literaria" asume o obxectivo de facer lectores e lectoras competentes, con implicación nun proceso de formación de lectura que continúe ao longo de toda a vida. Ademais, achegararémonose á historia da literatura galega, así como ás súas obras e aos seus autores e as súas autoras máis salientables, e recoñeceremos a vinculación destes produtos literarios coa historia de Galiza.

1ª AVALIACIÓN

1-5 outubro	Unidade1: A comunicación
8-11 outubro	B2U1: O substantivo e o adxectivo
15-19 outubro	Tipoloxía textual: Modalidade discursiva e secuencia dominante (páx 149)
22-26 outubro	B2U2: O pronome
29 de outubro-2 de novembro	Tipoloxía textual: Textos expositivos
5-9 de novembro	B2U3: Os adnominais
12-16 de novembro	B2U1: A diversidade lingüística
19-23 de novembro	B2U2: A formación do galego
26-30 de novembro	B2U3: O galego desde o S. VIII até 1916
3-5 de decembro	B3U1: A linguaxe literaria
10-14 de decembro	Exame da 1ª avaliación

2ª AVALIACIÓN

17-21 de decembro	Tipoloxía textual: Textos narrativos
7-11 de xaneiro	Tipoloxía textual: Textos descritivos
14-17 de xaneiro	B1U3: O verbo I
21-25 de xaneiro	B1U3: O verbo II
28 de xaneiro-1 de febreiro	B1U5: O adverbio
4-8 de febreiro	B3U2: Idade Media
11-15 de febreiro	B3U3: Idade Media
18-22 de febreiro	B3U4: Idade Media
25 de febreiro- 1 de marzo	Mapa conceptual de repaso
11-15 de marzo	B3U5: Os séculos escuros
18-22 de marzo	Libro de lectura
25-29 de marzo	Exame da 2ª avaliación

3ª AVALIACIÓN

1-5 de abril	Tipoloxía textual: Texto expositivo
9-13 de abril	Tipoloxía textual: Texto argumentativo
23-26 de abril	B3U6: Mapa conteptual S. XIX
29 de abril-3 de maio	B3U7: Rexurdimento I
6-10 de maio	B3U7: Rexurdimento II
13-16 de maio	B3U7: Rexurdimento III
20-24 de maio	B3U7: Rexurdimento IV
27-31 de maio	Repaso morfoloxía
3-7 de xuño	Semántica
10-14 de xuño	Formación de palabras
17-21 de xuño	Exame da 3ª avaliación

Mínimos esixíbeis para a avaliación positiva

- Na programación didáctica de bacharelato figuran os obxectivos didácticos, contidos e criterios de avaliación. Hai que ter en conta que todos eles levan emparellados tamén aspectos procedementais e actitudinais, incluídos tamén os *contidos*. Ademais dos de tipo *conceptual* (teórico), hai outros contidos de carácter *procedemental* (fundamentalmente prácticos) e *actitudinal* (atención, participación, traballo diario na aula e actitudes cara ao galego), que son tamén avaliábeis e cualificábeis na medida tal como se indica en puntos anteriores da programación didáctica.
- Indicamos aquí cales son os contidos mínimos esixíbeis (conceptuais, que deben ser acompañados tamén do correspondente dominio das destrezas nos contidos procedementais e actitudinais) que os alumnos e alumnas deben dominar nos dos cursos de bacharelato para adquiriren unha avaliación e cualificación positiva, por seren os máis importantes da materia.
- No referente á *Lingua* son os referidos a:
  - xénero e número da categoría nominal (nomes, adxectivos).
  - colocación das formas dos pronomes persoais átonos.
  - o verbo (dominio das formas verbais e das conxugacións dos diferentes tipos de verbos, infinitivo conxugado, perífrases verbais).
  - un certo dominio das formas e usos das outras clases de palabras (artigos, pronomes, adverbios, preposicións e conxuncións).
  - dominio do léxico galego, tanto o de uso máis frecuente como o de tipo abstracto.
  - dominio (máis procedemental que conceptual) dos mecanismos e recursos que permiten unha expresión oral e escrita fluída, clara, coherente e correcta, adecuada ao contexto e aos diferentes tipos de produción lingüística, sendo especialmente importante a comprensión de textos variados, especialmente expositivos e argumentativos, e a produción dos propios, ben estruturados.
- No relacionado con *Sociolingüística*:
  - na parte histórica, a situación do galego como lingua normalizada na Idade Media e as súas manifestacións e usos.
  - as causas históricas que dan lugar á prostración do galego en época posterior (séculos XVI-XVIII) e en que consiste esta.
  - o labor e a importancia dos movementos galeguistas e do Rexurdimento literario no século XIX para a recuperación do galego.
  - o labor dos movementos cívicos, políticos e literarios do século XX para a recuperación e extensión do galego nos diferentes ámbitos de uso.
  - os conceptos de bilingüismo e diglosia, normalización e normativización lingüística, relacionados coa situación social do galego.
- Polo que se refire á *Literatura*:
  - a lírica na Idade Media, con especial atención ás cantigas profanas (de amigo, de amor e satíricas).
  - a situación xeral da literatura galega nos Séculos Escuros (XVI-XVIII), así como as súas causas.
  - a lírica e o xornalismo no XIX, atendendo ás características dos autores máis importantes (Rosalía, Curros e Pondal) e, fundamentalmente, das súas obras.

Libros de lectura recomendada:

1ª Avaluación :

Yáñez, Antía, Senlleiras, ed. Galaxia

2ª Avaluación:

LORENZO, Fran P., Cabalos e lobos, ed. Xerais

Escolma IDADE MEDIA (Aula virtual)

3ª Avaluación:

Escolma SXIX (Aula virtual)